

**Geschichte der geistlichen Stiftungen, der adlichen
Familien, so wie der Städte und Burgen der Mark
Brandenburg**

[Urkunden-Sammlung für die Orts- und spezielle Landesgeschichte]

Riedel, Adolph Friedrich

Berlin, 1862

XXIV. Friedensvertrag zwischen den Herzögen von Sachsen und den
Herzögen von Pommern über die Oder und Warthe, Cüstrin und Anderes,
vom 5. Dezember 1323.

Nutzungsbedingungen

[urn:nbn:de:hbz:466:1-55756](https://nbn-resolving.org/urn:nbn:de:hbz:466:1-55756)

Nos Consules prefati decetero, quotiescumque predictum altare vacare contigerit, perpetuo conferemus persone ydonee et decenti secundum honestatem clericorum se habenti ac etiam in sacerdotio constitute vel ad minus, qui in primo suo anno in summum sacerdotii gradum poterit promoueri, Qui in dicto altari missas celebrare teneatur, Non persona interposita, nisi hoc fuerit vel esse poterit de nostra mera voluntate, Etiam sine omni preiudicio ecclesie parochialis dicte et eo tempore, quum plebano fuerit minus contrarium vel nociturum. Omnes etiam oblaciones seu votiuas de dicto altari prouenientes Teneantur plebano ex toto et integraliter presentari. Et si, quod absit, talis sacerdos se regeret indecenter, eo permutato secundum formam Juris, studeat alium loco ipsius sacerdotem ydoneum et decentem nobis presentare. Addicientes eciam, Quocienscumque dictum altare vacare contigerit; Ille sacerdos, cui conferemus, de primo suo censu percipiendo parochiali ecclesie dicte Quatuor Talenta brandenborgensium denariorum dabit in recompensam omnium necessariorum ab ea dicto altari porrectorum, Eo quot parochialis ecclesia sepe dicta eidem altari in necessariis quibuslibet debet perpetuo prouidere. In cuius rei testimonium euidentis presentes litteras conferibi fecimus et ad Robur perpetue firmitatis nostra sigilla duximus appendenda. Actum et Datum in frankenuorde, Anno Domini Millesimo Tricentesimo vigesimo tertio, in vigilia purificationis Marie virginis gloriose.

Nach dem Orig. des Stadtarchives VIII, 1, 36.

XXIV. Friedensvertrag zwischen den Herzögen von Sachsen und den Herzögen von Pommern über die Oder und Warthe, Giftrin und Anderes, vom 5. Dezember 1323.

Nouerint vniuersi presentes audituri, perfectam et integram suam placitatum et ordinatam amicabiliter de omnibus gwerris iam dudum exortis inter serenissimos principes Dominos Rudolphum et Wenzlaum fratres, saxonie duces, vna parte, et inter inclitos principes dominos Ottonem et Warcyzlaum, duces Stetinenses, parte ex altera, condicione tali intermixta, quod ascensus et descensus in odera omnibus fidelibus et communitati mercatorum liber seruari debet, receptisque ab eisdem theloneis iustis non augmentatis et in locis, vbi ab antiquo fuerunt situata. Item quod de mero iussu dominorum ducum predictorum omnia castella noua super Oderam et Wartam constructa post obitum dominorum marchionum Brandenburgensium diua recordacione corrumpi, et si possidentes ipsa castella post iussum dominorum ducum predictorum vtriusque partis pertransire furda aure vellent, et mandatis ipforum nollent obedire, tunc partes marchie predicte cum mero iussu et fauore dictorum dominorum vtriusque partis expensis equalibus et numero virorum equali et instrumentis bellicosis predicta castella edificata seu edificanda circumuallabunt expugnanda vi et potenter ipsa corrumpenda, Et omnes, qui in dictis castellis expugnatis deprehenfi fuerint, iuris meritum erunt et sunt recepturi. Item omnes milites et vasalli, burgenfes et villani eciam cuiuscumque condicionis fuerint habentes bona pheudalia vel hereditaria, que non resignata probare possunt, in districtu dominorum ducum vtriusque partis, iidem suis bonis predictis libere perfrui debent, prout tempore dominorum marchionum brandenborgensium predictorum perfruebantur,

et in percepcione eorundem suorum bonorum a nullo penitus debent inpediri, et si possidentes dicta bona a data prefencium continue numerandum ab aliquo in percepcione sua molestati fuerint violenter, tunc pro violencia indebite acta partes predictae marchie a molestante persequi debent iuris complementum. Item si quis malefactor expresse pro homicidio, pro tradicionem, pro spolio et pro furto, pro incendio ignis vel pro violencia quacunque inhonesto, quam de vero malefactore probare poterit, Vbi excessus perpetratus dinoscitur, proscriptus fuerit in omnibus Ciuitatibus et villis marchie adherentibus sitis, que sub potestate dictorum dominorum ducum, esse debet proscriptus et condemnatus, et si idem malefactor in aliquo loco dictarum parcium marchie deprehensus fuerit, protestacione sola alicuius ciuitatis addita litteris mediantibus, quod sit proscriptus, et pro tam temerario ausu iuris meritum est recepturus absque iudicii et iuris cuiuslibet rigore est dampnandus, Quia pro suis excessibus turpibus sunt puniendi et iusti cum innocencia sua saluandi. Item pro opido et castello Cuftrin domini duces stetinenses predicti ducibus saxonie sepius dictis competens restaurum ordinare debent, ad quod ipsi duces Saxonie duos de suis fidelibus in arbitros et vnum burgensem eligere debent et duces stetinenses similiter duos de suis fidelibus et vnum burgensem in arbitros eligent, qui sex in numero in Octaua beati nicolai confessoris futura proxime Ciuitatem berenwalde subintrabunt, pensantes fidelissima pensacione et sub iuramento de opido et castello Cuftryn, ita quod infra spacium vnus ebdomade sequentis, quod ducibus saxonie et suo fidei, domino hincrico de werbyn condigna solucio et restaurum competens exprimat, et si ibidem infra ebdomade predictae spacium per dictos in arbitros positos digna solucio et restaurum competens exprimi non posset, tunc hii sex in numero Ciuitatem vrankenuord subintrabunt et infra vnus ebdomade spacium pensabunt hoc idem, velud est preconceptum. Et si hii sex solucionem et competens restaurum opidi Cuftryn et castelli exprimere non possent, extunc Consules Ciuitatis vrankenuord et nove landesberch sibi causam predictam acceptabunt finaliter difbrigando, et quidquid per dictos Consules de predicta causa diffinitum fuerit, in hoc vtriusque partis principes iam sepius nominati debent contentari. Item si Aliquis principum partes marchie predictae subintrauerit, cui duces stetinenses suam partem amicabiliter resignarent, tunc pars resignata iuuamen non prestabit contra Saxonie dominos et duces sepius dictos, cum ad iusticiam se prebeant de omnibus suis causis, quas racionabiliter probare possint secundum estimacionem suorum fidelium volentes contentari, et econuerso, si domini saxonie duces alicui principi suam partem, quam possident de marchia, resignarent, tunc pars resignata iuuamen non prestabit contra dominos duces stetyenses, cum ad iusticiam se prebeant de omnibus suis causis, quas racionabiliter probare possint secundum estimacionem suorum fidelium volentes similiter contentari. Item si domini duces saxonie uel ipsorum fideles preconceptam suam lederent, quod probari posset, tunc domini duces stetyenses cum suis fidelibus ipsos debent ammonere, vt infra vnum mensum postmodum immediate indebite acta debite reformentur, et si indebita actio partis lese reformata non fieret infra prescriptum terminum, Extunc Ciuitates Vrankenuorde, Monkeberch et antiqua landesberch ad ipsos dominos duces stetyenses se conuertent imperio ipsorum obediendo, donec iniusticia habita retractetur, Et econuerso domini stetyenses uel ipsorum fideles prehabitam suam si lederent, quod probari posset, tunc domini duces saxonie cum suis fidelibus ipsos debent ammonere, ut infra vnum mensum sequentem illata iniuste reformentur, quod si factum non fuerit, extunc Ciuitates noua landesberch, Soldyn et berenwalde dominio ducum saxonie se subicient obediendo, quousque iniusticia illata fuerit reformata. Omnia premissa et premisorum quotlibet nos ciuitates noua landesberch, Soldyn et berenwalde predictae promittimus in hiis nostris litteris rata et inuiolabiliter habituri. In Cuius testi-